



ústav pro studium  
totalitních režimů

Čj.: USTR 737-3/2014

Praha, 15. října 2014

Počet listů: 5

## Zápis z 1. jednání Vědecké rady Ústavu pro studium totalitních režimů

**Datum a místo zasedání:** 15. 10. 2014, 14.00 hod., ÚSTR

**Vědecká rada Ústavu:** Milena Bartlová (část), Zdeněk Beneš, Detlef Brandes, Jakub Končelík, Blanka Mouralová (část), Michal Pehr, Vojtěch Vlček

**Omluveni:** Paulina Bren, Peter Bugge, Cathleen M. Giustino, Pavel Kolář, Mark Kramer, Libora Oates-Indruchová

**Ústav pro studium totalitních režimů:** Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Michael Pelíšek, Muriel Blaive

**Rada Ústavu:** Jan Bureš, Lukáš Jelínek

**Zápis vyhotovila:** Jana Klímová

### Program jednání:

1. Úvod a přivítání členů Vědecké rady
2. Volba předsedy a místopředsedy
3. Jednací řád Vědecké rady
4. Způsob spolupráce Vědecké rady s Ústavem
5. Koncepce odborného rozvoje ÚSTR
6. Různé

### Ad 1)

Z. Hazdra zahájil ustavující jednání Vědecké rady a poděkoval všem přítomným za jejich ochotu vstoupit do tohoto poradního orgánu. Vyslovil naději, že budoucí roky Ústavu již budou stabilnější. Následně vyjádřil přesvědčení, že spolu se členy Vědecké rady se vedení

ÚSTR bude snažit přispět ke zkvalitnění odborné, vědecké a výzkumné činnosti ÚSTR. Na závěr svého úvodního slova ředitel Ústavu představil přítomné zástupce Ústavu a přivítal členy Rady ÚSTR. Následně Z. Hazdra seznámil přítomné s programem 1. jednání a omluvil M. Bartlovou, která avizovala pozdní příchod na jednání. Nakonec požádal D. Brandese jako nejstaršího člena Vědecké rady, aby se ujal vedení schůze až do zvolení nového předsedy.

## **Ad 2)**

D. Brandes se předem omluvil za úroveň své aktivní češtiny a požádal přítomné o návrhy stran volby předsedy a místopředsedy.

Z. Beneš navrhl, aby předsedou Vědecké rady byl Z. Hazdra, neboť rada je poradním orgánem ředitele.

J. Končelík potvrdil, že tento návrh není v nesouladu se zákonem č. 181/2007 Sb. či se stávajícím Jednacím řádem Vědecké rady. Podotkl však, že by tento krok mohl působit navenek jako v nesouladu s dobrými mravy.

B. Mouralová souhlasila s tvrzením, že Vědecká rada je interním poradním orgánem ředitele, nicméně dle jejího soudu by duplicita funkcí postavení rady neposílila, neboť ředitel se při určitých krocích potřebuje odvolávat na autoritu předsedy Vědecké rady. Z tohoto důvodu navrhla D. Brandese na místo předsedy a M. Bartlovou na post místopředsedkyně. S ohledem na jazyk jednání dále připomněla, že předseda nemusí nutně jednání vést, nýbrž tím může pověřit místopředsedu či ředitele Ústavu.

V. Vlček se za tento návrh přimluvil.

Z. Hazdra souhlasil s názorem B. Mouralové. Osobně by byl rád, kdyby v čele Vědecké rady stála renomovaná osobnost.

D. Brandes vyjádřil jisté pochyby o svém předsednictví s ohledem na skutečnost, že jeho vědecká specializace je období protektorátu.

J. Bureš sdělil svůj osobní názor, že tato specializace je pro post předsedy Vědecké rady výhodnější, neboť pomůže ukázat veřejnosti, že se Ústav zabývá i tímto obdobím.

O. Matějka navrhl odročit tento bod jednání do příchodu M. Bartlové.

## **Ad 4)**

O. Matějka informoval členy Vědecké rady o zavádění systému hodnocení zaměstnanců a projektového řízení. Následně nastínil své představy o zapojení Vědecké rady do činnosti Ústavu. Představil koncept nově zavedeného vědeckého semináře a vyjádřil naději, že na něm vystoupí i členové Vědecké rady. Následně promluvil o zapojení Vědecké rady do procesu posuzování nových projektů v rámci projektového řízení. Členové Vědecké rady by se měli zapojit jak do konzultační fáze přípravy projektu, tak do fáze schvalovací, kdy budou na konkrétní projekt vypracovány dva posudky. Vědecká rada jednak pomůže určit vhodné posuzovatele, jednak vybraný člen rady posudek sám vypracuje. Posudky budou samozřejmě honorovány. Nakonec upřesnil, že nastíněná součinnost Vědecké rady s vedením Ústavu bude probíhat individuálně, nezávisle na jednotlivých zasedáních.

## **Ad 5)**

O. Matějka pokračoval v představování záměrů vedení ÚSTR sdělením, že Ústav v současné době nedisponuje žádnou koncepcí dlouhodobého rozvoje. Právě tuto koncepci by rád v součinnosti s Vědeckou radou připravil. Z ní by pak měly vycházet tzv. strategické

projekty. Těmi by se v budoucnu měla zabývat až polovina všech vědeckých pracovníků. Dále se počítá i s existencí tzv. standardních projektů, které jsou zavedeny již v současnosti.

V. Vlček se otázal, zda strategické projekty reflektují závěry malé evaluace.

O. Matějka sdělil, že se vedení snaží k malé evaluaci přihlížet.

*/V 14.40 hod. se M. Bartlová dostavila na jednání/*

Následně se O. Matějka věnoval otázce, jak by koncepce dlouhodobého rozvoje měla vypadat. Zdůraznil, že by neměla být jen katalogem témat či seznamem metod, nýbrž by měla zohledňovat i odbornou a celospolečenskou poptávku. Dokument by tak měl stanovit hlavní priority na příštích pět let včetně určitých doporučení. Koncepce by měla vzniknout nejlépe do konce roku tak, aby se od příštího roku již mohla používat. Cílem tohoto snažení podle O. Matějky je, aby Ústav se stal institucí moderující otevřenou společenskou debatu, nikoliv ústavem, který drží jen jeden výklad.

J. Bureš doplnil, že Rada si taktéž od svého zvolení klade za cíl učinit z Ústavu vědecké pracoviště, které se bude těšit respektu seriózních vědců, a právě z tohoto důvodu se pokouší o reformu – nastavení běžných akademických pravidel.

Na základě otázky B. Muralové se rozvinula diskuze o personálních dopadech koncepce a o systému hodnocení vědeckých pracovníků.

O. Matějka deklaroval, že citlivé vyjednávání v jednotlivých případech, které od zavedení nového systému očekává, chce garantovat osobně, a proto počítá s nástupem nového ředitele OZTR až od poloviny roku 2015.

D. Brandes požádal o předložení soupisu všech zaměstnanců dle rozdělení do projektů.

J. Končelík pochválil představený návrh reformy a připomněl, že důležité přehledové práce 25 let od pádu komunismu chybí v mnoha oborech. Dle jeho názoru by právě Ústav měl být odpovědný za vypracování tohoto typu publikace.

V. Vlček kvitoval zavádění nového systému s povděkem. Doporučil však podporovat zejména společné projekty.

Z. Hazdra tento požadavek odsouhlasil sdělením, že vedení ÚSTR chce pokračovat cestou týmových i mezinárodních projektů.

## **Ad 6)**

B. Muralová se otázala na fungování knihovny Ústavu a požádala o zaslání informace o akviziční politice knihovny.

O. Matějka představil jak změny ve fungování knihovny, které již byly zavedeny, tak změny, které jsou ještě připravovány.

Na základě dotazu J. Končelíka pohovořil Z. Hazdra krátce o finančním výhledu na příští rok. Informoval Vědeckou radu i o získání grantu EACEA na vzdělávací projekt.

J. Končelík převedl diskuzi na oblast mediálních výstupů a navrhl, aby vedení Ústavu připravilo Vědecké radě souhrn tezí o významu existence Ústavu, které by členové Vědecké rady mohli dále šířit.

O. Matějka krátce shrnul principy mediální politiky současného vedení. Informoval, že vedení se v současné době snaží situaci spíše uklidňovat, a zdůraznil, že uvnitř Ústavu probíhá komunikace na rozličných úrovních. Zmínil především pravidelná setkání se zástupci odborových organizací a nově zavedená setkání se zaměstnanci.

V. Vlček sdělil, že dle jeho názoru se obraz ÚSTR vylepšuje i na webových stránkách. Zlepšila se i prezentace akcí navenek. Zdůraznil, že mnoho činností Ústavu (výstavy, konference apod.) jsou skutečně dobře udělané.

D. Brandes požádal o představení stávajících projektů ÚSTR, neboť v předloženém Plánu činnosti na rok 2014 jsou dle jeho názoru popsány minimalisticky.

O. Matějka navrhl přestávku, po jejímž skončení by prezentoval jednotlivé projekty.

B. Mouralová podala protinávrh, aby před přestávkou došlo ještě k volbě předsedy a místopředsedy, a zopakovala svou nominaci D. Brandese a M. Bartlové.

## **Ad 2)**

M. Pehr navrhl na post místopředsedy V. Vlčka s ohledem na jeho předchozí zkušenosti ve Vědecké radě.

D. Brandes zopakoval svůj postoj k nominaci.

M. Bartlová sdělila, že se jí její kandidatura z hlediska veřejnosti nejeví vhodnou, a doporučila na post místopředsedy V. Vlčka.

J. Bureš i Z. Hazdra se přimlouvali za kandidaturu D. Brandese.

J. Končelík se vzhledem ke kandidatuře D. Brandese ujal slova a požádal členy Vědecké rady, aby se hlasováním vyjádřili, zda si přejí D. Brandese jako předsedu Vědecké rady.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Následně J. Končelík požádal členy Vědecké rady, aby se hlasováním vyjádřili, zda si přejí V. Vlčka jako místopředsedu Vědecké rady.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Po skončení hlasování vyhlásil O. Matějka desetiminutovou přestávku.

*/Přestávka/*

## **Ad 3)**

O. Matějka obnovil v 16.05 hod. jednání.

Z. Hazdra upozornil na potřebu projednat případné připomínky k Jednacímu řádu, aby mohl být předložen Radě ÚSTR.

J. Bureš slíbil, že Rada Ústavu bude připomínky Vědecké rady k vlastnímu jednacímu řádu respektovat.

J. Končelík navrhl začlenit do Jednacího řádu možnost promlouvat na jednání v angličtině.

O. Matějka ozřejmil důvody nepřítomnosti některých členů Vědecké rady.

M. Blaive zdůraznila, že termín jednání by měl být vždy stanoven déle dopředu.

Z. Hazdra reagoval sdělením, že s ohledem na potřebu projednat Plán činnosti na příští rok by bylo záhodno, aby se Vědecká rada sešla na počátku prosince.

V. Vlček požádal o zaslání mailových kontaktů na všechny členy Vědecké rady, aby byla umožněna interní komunikace, a navrhl založit hlasování o termínu příštího jednání na doodle.com.

Na základě diskuze všichni přítomní členové Vědecké rady souhlasili s termínem příštího jednání buď 1. 12. 2014 od 14.00 hod., nebo 8. 12. 2014 od 14.00 hod. s tím, že definitivní termín bude stanoven na základě časových možností nepřítomných členů pomocí hlasování přes doodle.com.

M. Pelíšek se následně vrátil k návrhu J. Končelíka ve věci Jednacího řádu a sdělil, že možnost cizojazyčných promluv není potřeba do řádu vtělovat, neboť Jednací řád je nevylučuje.

V. Vlček navrhl prodiskutovat proces ukončení činnosti Vědecké rady.

Z. Hazdra připomněl, že dle zákona č. 181/2007 Sb. není řešen odvolací mechanismus, byl by však osobně velmi rád, kdyby členové Vědecké rady v případě výměny ředitele dali své funkce k dispozici tak, aby každý ředitel měl právo vybrat si vlastní poradní orgán.

Všichni přítomní členové Vědecké rady vyjádřili s tímto stanoviskem konsenzuálně souhlas.

Vědecká rada ponechala původní Jednací řád minulé Vědecké rady beze změn.

*/B. Mouralová opustila v 16.23 hod. jednání)*

## **Ad 6)**

O. Matějka představil jednotlivé badatelské a dokumentační projekty ÚSTR a o každém krátce pohovořil.

J. Končelík se vrátil k tématu medializace ÚSTR a navrhl, aby se Vědecká rada kolektivně usnesla, že dotazy z médií budou směřovány vždy na předsedu a místopředsedu Vědecké rady. Přítomní členové s tím vyslovili konsenzuální souhlas.

O. Matějka se vrátil k představování projektů a přiblížil i své záměry týkající se projektů nových. Rád by například připravil projekt o samizdatu, s kterým by se ÚSTR ucházel o výzvu Horizon 2020. Chystá se také projekt o převzetí moci KSČ v regionech a v plánu je i spolupráce s ÚSD na projektu reflexe „Geschichtspolitik“ po roce 1989.

Na závěr jednání navrhl O. Matějka domluvit se na způsobu práce na koncepci dlouhodobého rozvoje. Zformuloval by základní otázky, na které by členové Vědecké rady měli odpovědět, a to buď písemnou formou, či formou individuálních setkání. V prosinci by se pak výsledek této práce společně prodiskutoval a na 3. jednání by byl finální dokument předložen ke schválení.

Z. Hazdra následně všem poděkoval za účast a v 17.26 hod. ukončil jednání.

Za Vědeckou radu schválil její místopředseda:  
Vojtěch Vlček, v. r.